

Početna Stranica > ... > Vaša Prava > Temeljna Prava > Poslovanje I Ljudska Prava > Croatia

Poslovanje i ljudska prava

Sadržaj omogućio

Hrvatska

Hrvatska

1. Koju vrstu sudske zaštite mogu dobiti u vašoj zemlji kao žrtva povrede ljudskih prava koju je počinilo poduzeće? Uključuje li ta zaštita naknadu?

Žrtve povrede ljudskih prava mogu tražiti sudsku zaštitu:

- u građanskom postupku u kojem mogu ostvariti pravo na naknadu štete, imovinske ili neimovinske (neimovinske za slučaj povrede prava osobnosti [1]).
- u [kaznenom postupku](#) u kojem oštećenik može postaviti imovinskopravni zahtjev radi naknade štete pretrpljene u svezi s počinjenim kaznenim djelom.

Člankom 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14. i 70/19.; dalje u tekstu: ZPP) propisano je da se istim uređuju pravila postupka na temelju kojih sud raspravlja i odlučuje u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana te u radnim, trgovačkim, imovinskim i drugim građanskopravnim sporovima, ako zakonom nije za neke od tih sporova određeno da u njima sud rješava po pravilima kojega drugog postupka. Nadalje, člankom 185. ZPP-a propisano je da se parnični postupak pokreće tužbom.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja radnih sporova.

2. Postoje li posebna pravila za teške povrede ljudskih prava? Primjenjuju li se ta pravila na kaznena djela protiv okoliša ili ozbiljno izrabljivanje radne snage?

Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“ 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19 i 126/19; dalje u tekstu: ZKP) u članku 43. propisuje opći katalog prava žrtava koji pripada svim žrtvama kaznenih djela (pravo na pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom, pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde, pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka, pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka, pravo na pratnju osobe od povjerenja pri poduzimanju radnji u kojima sudjeluje, pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka, pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika, pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave i podnošenje pritužbe višem državnom odvjetniku, pravo da na njezin zahtjev bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, pravo da na njezin zahtjev bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak i druga prava propisana zakonom).

Člankom 44. ZKP-a propisana su posebna prava žrtava kaznenog djela trgovanja ljudima (a koje može biti počinjeno radi iskorištavanja nečijeg rada putem prisilnog rada ili služenja) koje uz prava navedena člankom 43. ZKP-a imaju i pravo prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom na teret proračunskih sredstava, na opunomoćenika na teret proračunskih sredstava, da ju u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola te da ju, ako je to moguće, u slučaju ponovnog ispitivanja ispituje ta ista osoba, uskratiti odgovor na pitanja koja nisu u vezi s kaznenim djelom, a odnose se na strogo osobni život žrtve, zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja, na tajnost osobnih podataka, zahtijevati isključenje javnosti s rasprave.

Člankom 43.a i Pravilnikom o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve (Narodne novine 106/17, dalje u tekstu: Pravilnik) propisan je postupak pojedinačne procjene žrtve kako bi se utvrdilo postoji li potreba za primjenom posebnih zaštitnih mjera u odnosu na žrtvu kaznenog djela te ako se utvrdi da potreba postoji, koje posebne mjere zaštite bi se trebale primijeniti (one obuhvaćaju mjere procesne zaštite (primjerice, poseban način ispitivanja, uporabu komunikacijskih tehnologija radi izbjegavanja vizualnog kontakta s počiniteljem, isključenje javnosti s rasprave, ispitivanje od strane osobe istog spola te, ako je to moguće, u slučaju ponovnog ispitivanja da ispitivanje provodi ista osoba, pratnju osobe od povjerenja, zaštitu tajnosti osobnih podataka), omogućavanje razgovora sa savjetnikom na teret proračunskih sredstava, kao i druge mjere predviđene zakonom). Pritom se uzima u obzir da teška kaznena djela uključuju, ali se ne ograničavaju, na između ostalog, trgovanje ljudima i organizirani kriminal slijedom čega obuhvaćaju i kaznena djela protiv okoliša ako su ona počinjena u sastavu zločinačkog udruženja.

Zaštita predmetnih prava u RH osim kaznenopravnim zakonodavstvom, zajamčena je i Ustavom RH, a njihovo poštivanje jamce nacionalni sudovi. Nakon što se iscrpe sva pravna sredstva dostupna na nacionalnoj razini, žrtva može kao krajnje sredstvo pokrenuti postupak pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu ako smatra da joj je na nacionalnoj razini povrijeđeno neko od temeljnih prava zajamčeno Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

3. Žrtva sam povrede ljudskih prava zbog aktivnosti europske transnacionalne korporacije koja je nastupila izvan Europske unije. Imam li pristup sudovima u vašoj zemlji ako nisam građanin EU-a ili ne živim u EU-u? Koji su uvjeti za podnošenje zahtjeva zbog povrede mojih prava? Gdje mogu pronaći više informacija?

Odredbom čl. 27. Zakona o parničnom postupku određeno je da je sud Republike Hrvatske nadležan za suđenje kada je njegova nadležnost u sporu s međunarodnim elementom izričito određena zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Zakon o međunarodnom privatnom pravu ("Narodne novine", br. 101/17) u pogledu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima izrijekom propisuje primjenu Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti i priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima od 12. prosinca 2012. (u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles I.) unutar njenog polja primjene, te proširuje primjenu iste i na situacije s trećim državama.

Prema osnovnom pravilu o nadležnosti Uredbe Bruxelles I. sadržanom u čl. 4., osobe s domicilom u državi članici, bez obzira na njihovo državljanstvo, tuže se pred sudovima njihova domicila. Odredbom čl. 63. propisuje se domicil pravnih osoba i to kao statutarno sjedište, srednišnja uprava ili glavno mjesto poslovanja.

Situacije u kojima tuženik može biti tužen u državi članici osim one u kojoj ima domicil navedeni su u čl. 7-9 (posebna nadležnost). Prema tome, nadležnost u izvanugovornim odnosima uređena je čl. 7. st. 2. i određuje da osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima pred sudom mjesta u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja.

Nadalje, odredbom čl. 58 Zakona o međunarodnom privatnom pravu propisana je nužna nadležnost: Ako se primjenom odredbi ovoga Zakona ili drugih zakona Republike Hrvatske ili međunarodnih ugovora na snazi u Republici Hrvatskoj ne može zasnovati nadležnost u odnosu na tuženika koji ima prebivalište u državi koja nije

članica Europske unije, a postupak se ne može voditi u inozemstvu ili je to nerazumno očekivati, sud Republike Hrvatske je nadležan, ako je predmet postupka dovoljno povezan s Republikom Hrvatskom da bi bilo svrsishodno voditi ga u Republici Hrvatskoj.

4. Mogu li pučki pravobranitelji, tijela za ravnopravnost ili nacionalne institucije za ljudska prava pružiti potporu žrtvama povreda ljudskih prava koje su počinile europske transnacionalne korporacije izvan Europske unije? Mogu li ta tijela istražiti moj predmet ako nisam građanin EU-a ili ne živim u EU-u? Postoje li u vašoj zemlji druge javne službe (poput inspektorata rada ili inspektorata za zaštitu okoliša) koje mogu istražiti moj predmet? Gdje mogu pronaći informacije o svojim pravima?

U skladu sa Zakonom o pučkom pravobranitelju, hrvatski ombudsman nadležan je za razmatranje samo pritužbi na postojeće kršenje zakona i nepravilnosti u radu nacionalnih državnih tijela, jedinica lokalne i područne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, što posljedično znači da nije dopušteno razmatrati pritužbe povezane s kršenjem zakona u privatnom sektoru. Uz to, u skladu s člankom 20., svi koji misle da su mu ustavna ili zakonska prava i slobode ugroženi ili su povrijeđeni nezakonitim ili nepravilnim postupanjem gore spomenutih tijela, mogu podnijeti tužbu nadležnom sudu. Iz ovoga proizlazi da osoba koja želi podnijeti pritužbu Uredu pučkog pravobranitelja ne mora biti državljanin EU-a, već da bi pučka pravobraniteljica mogla prema njemu postupiti kao kršitelj ljudskih prava moraju biti jedno (ili više) od gore spomenutih tijela. Međutim, budući da Ured pučke pravobraniteljice u RH često prima pritužbe koje su u vezi s privatnim sektorom, kroz godišnja izvješća, ali i sudjelovanjem u zakonskim postupcima, oni koriste iskustva građana i iz tih se pritužbi zalažu za konkretne mjere, bez čega bi bilo nemoguće ostvariti viši stupanj provedbe zakona i zaštite građana.

S druge strane, Zakon o suzbijanju diskriminacije primjenjiv je na postupke svih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba javnih ovlasti i radnje svih pravnih i fizičkih osoba, posebno u području rada i uvjeta rada, mogućnosti obavljanja samozaposlenih i ovisnih djelatnosti, uključujući kriterije za odabir i uvjete zapošljavanja i napredovanja; pristup svim vrstama profesionalne orijentacije, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije; obrazovanje, znanost i sport; socijalna sigurnost, uključujući područje socijalne skrbi; mirovinsko i zdravstveno osiguranje; pravosuđe i uprava, javno informiranje i mediji; pristup rob i uslugama i njihovo pružanje; članstvo i sudjelovanje u sindikatima, organizacijama civilnog društva, političkim strankama ili bilo kojoj drugoj vrsti organizacije i sudjelovanju u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu.

Nadalje, Ured pučkog pravobranitelja, kao središnjeg tijela za suzbijanje diskriminacije, zaprima prijave svih fizičkih i pravnih osoba te ispituje pojedinačne prijave, a u cilju otklanjanja diskriminacije i zaštite prava diskriminirane osobe može dati preporuke, mišljenja, prijedloge i upozorenja, koja nisu pravno obvezujuća. Također, može sudjelovati u sudskom postupku kao umještač na strani tužitelja diskriminacije ili može podnijeti udružnu tužbu za zaštitu od diskriminacije ako učini vjerojatnim da je postupanjem tuženika povrijeđeno pravo na jednako postupanje većeg broja osoba zbog njihove povezanosti s pravima i vrijednostima koje Zakon prepoznaje (rasa ili etnička pripadnost ili boje kože, spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili obiteljski status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko nasljeđe, rodni identitet, izražavanje ili spolna orijentacija). Pritom, osoba koja je ovlaštena podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju na diskriminaciju ne mora biti državljanin EU.

Novelirani [Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti](#), na snazi od 01.07.2019., propisuje da se pučkom pravobranitelju mogu obratiti prijavitelji nepravilnosti u cilju zaštite njihovih prava, ako je prijavitelj nepravilnosti učinio vjerojatnim da jest ili bi mogao biti žrtva štetne radnje zbog prijave nepravilnosti. Iz Zakona proizlazi da osoba koja se želi pritužiti ne mora biti državljanin EU, te da pučki pravobranitelj poduzima radnje u cilju zaštite prijavitelja iz javnog, te isto tako iz privatnog sektora (Napomena: „Prijavitelj nepravilnosti“ Zakonom se definira kao *osoba koja ima saznanja o određenim nepravilnostima bilo da se radi o kršenjima zakona, uredbi, pravilnika, etičkih kodeksa, unutarnjih akata trgovačkih društava i koja ih prijavljuje, a koje su povezane s obavljanjem poslova kod poslodavca*). Važno je istaknuti da obavljanje poslova, osim radnog odnosa obuhvaća i volontiranje, obavljanje poslova preko ugovora o djelu, studentske poslove i dr. Ujedno, prijavitelj nepravilnosti može biti i osoba koja je sudjelovala u postupcima zapošljavanja u svojstvu kandidata.

Također, kao dio odgovornog poslovanja – odnosno zaštite ljudskih, posebno radničkih prava i zaštite okoliša – RH kao država pristupnica Odboru za investicije, nepristranom nadzornom radnom tijelu OECD-a, dužna je provoditi sljedeće smjernice: informacije o odgovornom poslovanju na web-stranici; obrade upita; posredovanja u rješavanju problema zbog mogućeg neodgovornog poslovanja i komunikacije s dionicima s ciljem izbjegavanja sudskih sporova.

Nadalje, u Republici Hrvatskoj osnovan je Državni inspektorat u sklopu kojeg djeluju nadležni sektori i službe (poput Sektora za nadzor zaštite na radu ili Sektor za nadzor radnih odnosa).

Više informacija o opsegu poslova i nadležnosti Državnog inspektorata odnosno prethodno spomenutih Sektora možete pronaći na internetskim stranicama putem dolje navedenih linkova:

- [Kontakti](#)
- [Sektor za nadzor zaštite na radu](#)
- [Sektor za nadzor radnih odnosa](#)

5. Određuje li vaša zemlja europskim transnacionalnim korporacijama obvezu uvođenja mehanizama za podnošenje pritužbi ili usluga mirenja za povrede koje su posljedica njihovih poslovnih aktivnosti? Primjenjuju li se te obveze i na povrede koje su nastupile izvan Europske unije? Tko je nadležan za praćenje tih aktivnosti u vašoj zemlji? Postoje li javna izvješća s informacijama o funkcioniranju sustava?

Što se tiče povrede ljudskih prava od strane trgovačkog društva, nisu predviđene nikakve obvezne sheme medijacije u Hrvatskoj. Ako bi se radilo o potrošačkom sporu u kojem su stranke potrošač i trgovac, medijacija je regulirana Zakonom o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova (NN 121/16 i 32/19) kojim su usvojene direktive i uredba EU o rješavanju potrošačkih sporova. Što se pak tiče zaštite ljudskih prava kao i za ostale sporove o pravima o kojima su stranke ovlaštene raspolagati, moguće je predložiti mirenje pred nekim od centara za mirenje u RH, gdje je moguće rješenje spora na temelju interesa stranaka.

Više informacijama možete pronaći na sljedećim poveznicama:

- [Mirenje u državama članicama](#)
- [Pronađite izmiritelja](#)
- [Alternativno rješavanje potrošačkih sporova](#)
- [Centri za mirenje](#)

Prema Zakonu o zaštiti potrošača trgovac je dužan omogućiti potrošaču podnošenje pisanog prigovora putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte.

Prema Zakonu o državnom inspektoratu predstavke u kojima su navedeni podaci o prijavitelju (ime i prezime te adresa stanovanja), a kojima se ukazuje na postupanja protivna propisima mogu se koristiti kao povod inspeksijskog nadzora.

U odnosu na zaposlenike multinacionalnih kompanija, Zakon o radu određuje da je poslodavac koji zapošljava najmanje dvadeset radnika dužan imenovati osobu koja je osim njega dužna primati i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika.

Ove aktivnosti nadzire [državni inspektorat](#).

6. Imam li posebna prava ako sam ranjiva žrtva koja traži zaštitu zbog povrede ljudskih prava koju je počinilo poduzeće? Imam li pristup pravnoj pomoći i pod kojim uvjetima? Koje će troškove pravna pomoć pokriti?

Imam li pristup pravnoj pomoći pod istim uvjetima ako nisam građanin EU-a ili ne živim u EU-u?

Žrtva koja traži zaštitu zbog povrede ljudskih prava koju je počinilo poduzeće u kaznenom postupku ima prava kao i druge žrtve. Više informacija možete pronaći na poveznici Europskom e-pravosuđe portala:

- [Prava žrtava kaznenih djela u kaznenim postupcima](#)
- [Naknada žrtvama kaznenih djela](#)

Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju:

- hrvatski državljani
- dijete koje nema hrvatsko državljanstvo i zatečeno je u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti i stranci na stalnom boravku
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja o protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.
- Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj 143/13. i 98/19.; dalje: ZBPP) uređuje uvjete i postupak u kojem osobe slabijeg imovnog stanja mogu ostvariti pravo na pravno savjetovanje te pristup sudu i drugim javnopravnim tijelima u građanskim i upravnim stvarima.
- ZBPP-om je propisano da su korisnici besplatne pravne pomoći, osim hrvatskih državljana, i:
- djeca koja nemaju hrvatsko državljanstvo i zatečena su u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti i stranci na stalnom boravku
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja o protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Navedeni korisnici besplatne pravne pomoći mogu, pod zakonom propisanim uvjetima, ostvariti primarnu i/ili sekundarnu pravnu pomoć.

Primarna pravna pomoć obuhvaća opću pravnu informaciju, pravni savjet, sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela, zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima i pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora. Nju pružaju upravna tijela u županijama odnosno Gradu Zagrebu, ovlaštene udruge i pravne klinike, a može se pružiti svakoj pravnoj stvari. Postupak za ostvarivanje primarne pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći koji postojanje pretpostavki za ostvarivanje primarne pravne pomoći utvrđuje diskrecijskom odlukom.

Sekundarna pravna pomoć obuhvaća pravni savjet, sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem, sastavljanje podnesaka i zastupanje u sudskim postupcima i pravnu pomoć u mirnom rješenju spora. Sekundarnu pravnu pomoć pružaju odvjetnici. Sekundarna pravna pomoć obuhvaća i oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka i oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

Da bi se odobrila sekundarna pravna pomoć u vidu sastavljanja podnesaka i zastupanja u sudskim postupcima te oslobođenja od plaćanja sudskih troškova potrebno je da imovno stanje podnositelja zahtjeva udovoljava uvjetima propisanim ZBPP-om, a ti su da ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice (3.326,00 kuna) i da ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica (199.560,00 kuna).

Osim udovoljavanja imovnim uvjetima, potrebno je da je sekundarna pravna pomoć zatražena u jednoj od sljedećih vrsta postupaka:

- u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka

- iz radnih odnosa
- iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima bračni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- u ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranju tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama ZBPP-a može odobriti pravna pomoć
- mirnog rješenja spora
- iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom ZBPP-a.

Postupak za odobravanje sekundarne pravne pomoći pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom upravnom tijelu županije odnosno Grada Zagreba. Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu, čiji je sastavni dio suglasnost podnositelja zahtjeva i članova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini, u kojem će podnositelj zahtjeva potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni.

U postupku odobravanja sekundarne pravne pomoći podnositelju zahtjeva koji ispunjava zakonske uvjete za ostvarivanje prava na sekundarnu pravnu pomoć nadležno tijelo donosi rješenje o odobravanju sekundarne pravne pomoći uz naznaku vrste i opsega odobrene pravne pomoći. Odobravanje sekundarne pravne pomoći odnosi se na potpuno ili djelomično osiguravanje plaćanja troškova sekundarne pravne pomoći, ovisno o visini ukupnih mjesečnih prihoda podnositelja zahtjeva i članova kućanstva. U rješenju o odobravanju sekundarne pravne pomoći određuje se i odvjetnik koji će pružiti sekundarnu pravnu pomoć.

Ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za odobravanje prava na sekundarnu pravnu pomoć, donosi se rješenje kojim se zahtjev odbija. Protiv rješenja kojim se zahtjev odbija podnositelj zahtjeva može izjaviti žalbu Ministarstvu pravosuđa. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa kojim se žalba odbija može se pokrenuti upravni spor.

Ako korisnik besplatne pravne pomoći izgubi spor, odnosno ne uspije u postupku za koji mu je odobrena sekundarna pravna pomoć, nije dužan vratiti plaćene troškove pravne pomoći. Međutim, odobravanje sekundarne pravne pomoći ne znači da je korisnik sekundarne pravne pomoći koji izgubi spor oslobođen i od obveze plaćanja troškova sudskog postupka koje je imala njegova protustranka, a o čemu je nadležan odlučivati sud u skladu s pravilima koja uređuju sudski postupak.

Besplatna pravna pomoć može se odobriti i u prekograničnim sporovima. Prekogranični spor u smislu ZBPP-a je spor u kojem podnositelj zahtjeva za odobravanje pravne pomoći ima prebivalište ili boravište u državi članici Europske unije, a koja nije država članica u kojoj postupa sud, odnosno u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

Pravna pomoć u prekograničnom sporu odobrava se u građanskim i trgovačkim stvarima, postupcima mirenja, izvansudskim nagodbama, izvršenju javnih isprava i pravnom savjetovanju u tim postupcima. Odredbe o pravnoj pomoći u prekograničnom sporu ne primjenjuju se u poreznim, carinskim i drugim upravnim postupcima.

Podnositelju zahtjeva za odobravanje pravne pomoći u prekograničnom sporu odobrit će se pravna pomoć ako ispunjava pretpostavke utvrđene ZBPP-om. Iznimno, pravna pomoć može se odobriti podnositelju zahtjeva koji ne ispunjava pretpostavke za odobravanje pravne pomoći utvrđene ZBPP-om, ako dokaže da nije sposoban platiti troškove postupka zbog razlike u troškovima života između države članice u kojoj ima prebivalište ili boravište i troškova života u Republici Hrvatskoj.

Podnositelj zahtjeva ili nadležno tijelo države članice u kojoj ima prebivalište ili boravište (tijelo za slanje), zahtjev za pravnu pomoć u Republici Hrvatskoj podnosi Ministarstvu pravosuđa (tijelo za primanje). Obrasci i priložene isprave moraju se dostaviti u prijevodu na hrvatski jezik. U protivnom će se zahtjev odbaciti.

Ako spor u kojem podnositelj zahtjeva odobravanje pravne pomoći nije prekogranični spor ili ako podnositelj zahtjeva nema pravo na pravnu pomoć u prekograničnom sporu, Ministarstvo pravosuđa će rješenjem odbiti zahtjev. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Osobama koje ne žive u Europskoj uniji besplatna pravna pomoć može se odobriti ovisno o odredbama dvostranih i višestranih međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Informacije o pravnoj pomoći u Republici Hrvatskoj dostupne su i na mrežnoj stranici:

- [Pravna pomoć](#)

[1] Prava osobnosti: pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr.

■ Posljednji put ažurirano: 21/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.